

Raadsvoorstel

Raadsvergadering Debat en Beslút	: 26 november 2025
Petear	: 12 november 2025
Agendapunt	11D/20B
Nummer	:
Datum voorstel	: 29 september 2025
Onderwerp	: Financiële verordening 2026
Zaaknummer	: Z.865695
Portefeuillehouder	: de heer R.M. van Iddekinge

Voorstel:

1. De Financiële verordening gemeente De Fryske Marren 2026 vast te stellen.

Inleiding - Ynliding

Voor u ligt de geactualiseerde Financiële Verordening van de gemeente de Fryske Marren 2026. Deze actualisatie is nodig om de verordening in lijn te houden met actuele wet- en regelgeving, ontwikkelingen in het financieel beheer en inzichten uit de praktijk.

Met deze actualisatie wordt beoogd het financieel kader te verduidelijken, vereenvoudigen waar mogelijk, en beter aan te laten sluiten op de uitvoering in de praktijk. De wijzigingen hebben onder meer betrekking op de waardering en afschrijving van investeringen, informatievoorziening aan de raad, het doorvoeren van een wetswijziging in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording en een aantal technische aanpassingen. Daarnaast zijn enkele bepalingen inhoudelijk aangescherpt of verduidelijkt.

Beoogd resultaat - Beëage resultaat

De Financiële verordening is weer actueel en sluit aan bij de nieuwe wet- en regelgeving.

Argumenten - Arguminten

1.1 De wet Besluit accountantscontrole decentrale overheden (bado) is op een aantal punten gewijzigd
Vanaf verslagjaar 2025 gelden nieuwe regels voor de begroting, verantwoording en accountantscontrole bij gemeenten. De wijzigingen hebben vooral gevolgen voor de rechtmatigheidsverantwoording en de beoordeling van de accountant op de jaarrekening. De aanpassing van de wet bado is gepubliceerd op 16 april 2025. Door deze wetswijziging moest ook de financiële verordening worden aangepast in artikel 11. Zo is het percentage voor de verantwoordingsgrens bij de jaarrekening gewijzigd. Dit was eerst 1%, dit is nu 2%. De omvangsbasis werd eerder bepaald door de totale lasten inclusief stortingen in de reserves. Dit is nu exclusief stortingen in de reserves.

Doordat de wijziging in de rechtmatigheidsverantwoording geldt over verslagjaar 2025, dient hoofdstuk 3 (artikel 11 maakt hier deel van uit) van deze verordening met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2025 in werking te treden. Door dit afgestemde tijdsplan is de nieuwe verordening ook direct in lijn met deze wetswijziging.

1.2 Schattingswijziging: Toepassen van de componentenbenadering voor afschrijven op vastgoed en wijziging afschrijvingstermijnen

Voor de materiële vaste activa in de categorie “gebouwen” wordt vanaf ingangsdatum van de nieuwe financiële verordening de componentenbenadering toegepast. Dit houdt in dat als belangrijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in verwachte gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, dienen deze bestanddelen afzonderlijk te worden afgeschreven. In sommige gevallen maakten wij al gebruik van deze systematiek, in afwijking van onze financiële verordening. Bij het toevoegen van deze bepaling (artikel 15 lid 7) aan onze financiële verordening zorgen wij voor een uniforme wijze van afschrijven op vastgoed. De componentenbenadering zorgt voor een meer realistische en transparante weergave van de waardevermindering van gebouwen, doordat afzonderlijke onderdelen met een verschillende levensduur (zoals het gebouw, installaties, daken) apart worden afgeschreven. Dit sluit beter aan bij de realiteit.

Ook hebben we in lijn met de uitkomsten van het rapport van Sweco (opstellen nieuw rioleringsplan) de afschrijvingstermijnen, bijlage 1 artikel 2 lid 5, van aanleg riolering, relining (van 60 naar 65 jaar) en bouwkundige werken (van 40 naar 50 jaar) aangepast.

Deze wijziging van onze financiële verordening betreft een schattingswijziging. Een schattingswijziging houdt in dat er sprake is van een aanpassing in de manier waarop een boekhoudkundige inschatting wordt gemaakt. In dit geval is het de inschatting van gebruiksduur en afschrijving op onderdelen van vastgoed en de aanpassing van de afschrijvingstermijnen. Deze wijzigingen worden dan ook prospectief toegepast wat inhoudt dat dit alleen invloed heeft op toekomstige boekjaren (dus per ingang van 2026). Alle eerdere afschrijvingen blijven ongewijzigd. De regels van het BBV in het kader van verslaglegging spreken van het vermelden van schattingswijzigingen, vandaar dat dit expliciet hier wordt benoemd.

1.3 Stelselwijziging: Wijzigen van de aanvangsmomenten afschrijving

Om onze financiële verordening in lijn te brengen met het BBV, hebben we in artikel 15 een lid (lid 9) toegevoegd waarin wordt aangegeven wanneer we starten met afschrijven op investeringen. BBV stelt dat afschrijvingen op investeringen starten op het moment van ingebruikname. Door dit aan onze financiële verordening toe te voegen voorkomen we dat een afschrijving al loopt voordat de investering in gebruik is genomen en we daardoor in strijd met het BBV handelen. Hetzelfde geldt voor het toerekenen van de rente over de boekwaarde.

Hierop volgend is er in bijlage 1 van de financiële verordening aan artikel 1 van het afschrijvingsbeleid een lid (lid 4) toegevoegd die stelt dat de afschrijving uitsluitend plaatsvindt over hele jaren. Dit sluit aan op het afschrijven van een investering op 1 januari van het jaar volgend op moment van ingebruikname. Deze toevoeging zorgt voor verduidelijking en het uniform maken van onze wijze van afschrijven op investeringen. Dit voorkomt dat het administratief complex wordt wanneer je afschrijft over gebroken boekjaren.

Deze wijziging van onze financiële verordening betreft een stelselwijziging. Een stelselwijziging houdt in dat er sprake is van een aanpassing in de grondslagen waarop begroting en jaarrekening worden gebaseerd. In dit geval gaat dat dus om het moment waarop afschrijven en rentetoerekening wordt toegepast op investeringen. Ook deze wijziging wordt prospectief toegepast en geldt alleen voor investeringen die worden geactiveerd na inwerkingtreding van deze financiële verordening. De regels van het BBV in het kader van verslaglegging spreken van het vermelden van stelselwijzigingen, vandaar dat dit expliciet hier wordt benoemd.

1.4 Overige benodigde aanpassingen gedaan om de financiële verordening (technisch) te actualiseren

Naast de bovengenoemde toevoegingen en aanpassingen in onze financiële verordening is deze ook op andere vlakken aangepast. Er is een artikel toegevoegd (artikel 23) waarin afspraken staan over een meerjarentractieplan dat eens in de vier jaar moet worden opgesteld. Op basis van dit meerjarentractieplan stelt het college jaarlijks de vervangingsinvesteringen beschikbaar. Dit geeft inzicht in de toekomstige vervangingsbehoefte en de financiële consequenties hiervan. Door dit artikel op te nemen in de financiële verordening, wordt de sturing op dit onderwerp structureel geborgd en draagt het bij aan een uniforme werkwijze. Ook is in het raadsbesluit d.d. 10 juli 2024 betreffende Nota Grondbeleid 2024-

2028 opgenomen dat in afwijking van de financiële verordening het mandaat van het college om grondaankopen te doen is verhoogd van € 100.000 tot een bedrag van € 500.000. Hierbij is aangegeven dat deze wijziging van mandaat wordt meegenomen bij de eerstvolgende actualisatie van de financiële verordening. In het kader daarvan is artikel 9 lid 1 van deze financiële verordening aangepast.

De overige wijzigingen zijn voornamelijk technische en redactionele wijzigingen. Een voorbeeld is dat we erop gewezen zijn dat wij in het kader van verwachte afwijkingen spraken over “oorspronkelijke” ramingen. Dit hebben wij aangepast naar “vastgestelde actuele” ramingen aangezien onze begroting meerdere keren per jaar wordt aangepast. Oorspronkelijke ramingen zouden eerder wijzen op de primitieve begroting. Daarnaast is in bijlage 1, artikel 1, lid 1 naar aanleiding van de uitbreiding kentekenplicht de term “gekentekende voertuigen” aangepast naar “gekentekende motorvoertuigen”, om zo te voorkomen dat ook bijvoorbeeld elke aanhanger met kenteken geactiveerd zou moeten worden, zelfs onder een bedrag van € 25.000.

Deze en alle andere wijzigingen zijn aantoonbaar (geel gearceerd) in de bijlage bij dit advies aangegeven.

Kantttekeningen: risico's en eventuele beheersmaatregelen – Kanttekeningen: risico's en eventuele beheersmaatregelen

Al toegekende investeringskredieten dienen te worden herzien in het kader van doorgevoerde stelselwijziging

In kopje 1.3 onder argumenten lichten wij de stelselwijziging toe die is doorgevoerd bij de actualisatie van de financiële verordening. Dit is een prospectieve wijziging en houdt in dat deze nieuwe systematiek alleen geldt voor toekomstige investeringskredieten die na ingangsdatum van de nieuwe verordening worden geactiveerd. Dit geldt dus niet met terugwerkende kracht voor investeringen waarop al afgeschreven wordt. Wel is een kanttekening dat er (mogelijk) investeringskredieten zijn toegekend die nog niet geactiveerd zijn. Voor deze kredieten is bij de berekening nog gerekend met de oude systematiek. Als deze geactiveerd worden en dus beginnen met afschrijven vanaf 2026, betekent het dat deze volgens de nieuwe systematiek moeten worden afgeschreven, dus pas op 1 januari van het jaar volgend op moment van ingebruikname. Na vaststelling van de nieuwe financiële verordening moeten deze investeringskredieten onder de loep genomen worden om te kijken wat dit gaat betekenen voor het moment van activeren en de rentetoerekening van deze kredieten.

Niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wanneer wij bovengenoemde wijzigingen zoals toegelicht in de kopjes 1.1 en 1.3 onder de argumenten, niet doorvoeren en toevoegen aan de financiële verordening, voldoen wij niet aan wet- en regelgeving.

Beleid, regelgeving en Sustainable Development Goals (SDG's) – Belied, regeljouwing en Sustainable Development Goals (SDG's)

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Kadernota Rechtmatigheid 2024

Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)

Controleverordening

Financiën - Finânsjes

Door de invoering van de Financiële verordening gelden de nieuwe aanvangsmomenten van afschrijven en rentetoerekening. Dit heeft met name gevolgen voor de toekomstige investeringen die hierdoor verder opschuiven in de tijd. Dit leidt op korte termijn tot een (minimale) lastenverlichting maar dit heeft geen structurele (financiële) veranderingen. Daarnaast zorgt de wijziging van de verantwoordingsgrens bij de jaarrekening voor een ruimer tolerantiekader voor fouten en onzekerheden bij de jaarrekening, zonder dat dit ten koste gaat van de betrouwbaarheid.

Duurzaamheid - Duorsumens

Nvt

Participatie - Partisipaasje

Nvt

Communicatie - Kommunikaasje

Nvt

Vervolg en evaluatie - Ferfolch en evaluaasje

Auditcommissie	Nader te bepalen
Petear	12 november 2025
Debat/Beslut	26 november 2025

Bijlagen - Taheakke

1. Bijlage 1 Financiële verordening gemeente De Fryske Marren 2026
2. Bijlage 2 Financiële verordening gemeente De Fryske Marren 2026 (wijzigingen geel gearceerd)
3. Raadsvoorstel Financiële verordening gemeente De Fryske Marren 2026
4. Raadsbesluit Financiële verordening gemeente De Fryske Marren 2026

Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren,

gemeentesecretaris,
Ditta Cazemier

burgemeester,
Leo Pieter Stoel